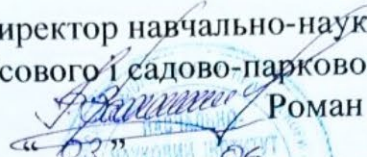

**НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ БІОРЕСУРСІВ І
ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ УКРАЇНИ**

Кафедра загальної екології, радіобіології та Безпеки життєдіяльності
Кафедра охорони праці та біотехнічних систем у тваринництві

“ЗАТВЕРДЖУЮ”

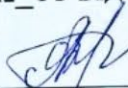
Директор навчально-наукового інституту
лісового і садово-паркового господарства

Роман ВАСИЛИШИН
“03” “06” 2024 р.

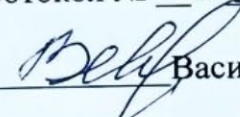

«СХВАЛЕНО»

на засіданні кафедри загальної
екології, радіобіології
та безпеки життєдіяльності

Протокол № 11 від “_22.05_” 2024_ р.

Завідувач кафедри
Алла КЛЕПКО
та на засіданні кафедри охорони праці
та біотехнічних систем у тваринництві
Протокол № 11 від “_20.05_” 2024 р.

Завідувач кафедри
Василь ХМЕЛЬОВСЬКИЙ

«РОЗГЛЯНУТО»

Гарант ОП «Лісове господарство»

Наталія ПУЗРІНА

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

_____ **Безпека праці і життєдіяльності** _____
галузь знань 20 «Аграрні науки та продовольство»
спеціальність 205 «Лісове господарство»
освітня програма «Лісове господарство»
Факультет (ННІ) лісового і садово-паркового господарства
Розробники: доц. кафедри загальної екології, радіобіології та
безпеки життєдіяльності, к.с.-г., доцент Лариса Піскунова
доц. кафедри охорони праці та біотехнічних систем у
тваринництві, к.с.-г. н., доц. Тетяна Зубок

**НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ БІОРЕСУРСІВ І
ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ УКРАЇНИ**

Кафедра загальної екології, радіобіології та Безпеки життєдіяльності
Кафедра охорони праці та біотехнічних систем у тваринництві

“ЗАТВЕРДЖУЮ”

Директор навчально-наукового інституту
лісового і садово-паркового господарства
Роман ВАСИЛИШИН
“ ____ ” _____ 2024 р.

«СХВАЛЕНО»

на засіданні *кафедри загальної
екології, радіобіології
та безпеки життєдіяльності*

Протокол № 11 від “_22.05_”_2024_ р.

Завідувач кафедри

_____ Алла КЛЕПКО

та на засіданні *кафедри охорони праці
та біотехнічних систем у тваринництві*

Протокол № __11__ від “_20.05_” 2024 р.

Завідувач кафедри

_____ Василь ХМЕЛЬОВСЬКИЙ

«РОЗГЛЯНУТО»

Гарант ОП_ «Лісове господарство»

_____ Наталія ПУЗРІНА

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

_____ **Безпека праці і життєдіяльності** _____
галузь знань 20 «Аграрні науки та продовольство»
спеціальність 205 «Лісове господарство»
освітня програма «Лісове господарство»
Факультет (ННІ) лісового і садово-паркового господарства
Розробники: доц. кафедри загальної екології, радіобіології та
безпеки життєдіяльності, к.с.-г., доцент Лариса Піскунова
доц. кафедри охорони праці та біотехнічних систем у
тваринництві, к.с.-г. н., доц. Тетяна Зубок

Опис навчальної дисципліни
Безпека праці і життєдіяльності

Галузь знань, спеціальність, освітня програма, освітній ступінь		
Галузь знань	20 «Аграрні науки та продовольство»	
Освітня програма	«Лісове господарство»	
Спеціальність	205 «Лісове господарство»	
Освітній ступінь	Бакалавр	
Характеристика навчальної дисципліни		
Вид	Обов'язковий компонент ОПП за рекомендацією вченої ради університету	
Загальна кількість годин	120	
Кількість кредитів ECTS	4	
Кількість змістових модулів	4	
Курсовий проект (робота) (якщо є в робочому навчальному плані)	-	
Форма контролю	Іспит	
Показники навчальної дисципліни для денної та заочної форм здобуття вищої освіти		
	Денна форма здобуття вищої освіти	Заочна форма здобуття вищої освіти
Рік підготовки	4	2
Семестр	8	3
Лекційні заняття	30	6 год.
Практичні, семінарські заняття	30	8 год.
Лабораторні заняття		
Самостійна робота	60	106 год.
Кількість тижневих аудиторних годин для денної форми здобуття вищої освіти	4	

1. Мета, завдання, компетентності та програмні результати навчальної дисципліни

Мета вивчення дисципліни полягає у набутті студентом компетенцій, знань, умінь і навичок для здійснення професійної діяльності за спеціальністю з урахуванням ризику виникнення техногенних аварій й природних небезпек, які можуть спричинити надзвичайні ситуації та привести до несприятливих наслідків на об'єктах господарювання, а також формування у студентів відповідальності за особисту та колективну безпеку.

Завдання вивчення дисципліни передбачає опанування знаннями, вміннями та навичками вирішувати професійні завдання з обов'язковим щодо забезпечення безпеки персоналу та захисту населення в небезпечних та надзвичайних ситуаціях.

Засвоївши дисципліну «Безпека праці і життєдіяльності» майбутні бакалаври повинні володіти сукупністю загальнокультурних та професійних компетенцій з питань безпеки життєдіяльності у відповідних напрямках підготовки для вирішення професійних завдань, пов'язаних із гарантуванням збереження життя та здоров'я в умовах небезпечних і надзвичайних ситуацій.

Набуття компетентностей:

Інтегральна компетентність

- Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми у галузі лісового і мисливського господарства або у процесі навчання, що передбачає застосування певних теорій та методів лісівничої науки і характеризується комплексністю та відповідністю природних зональних умов.

Загальні компетентності (ЗК):

- ЗК1. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства, та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини громадянина в Україні.

- ЗК 3. Цінування та повага до різноманітності та мультикультурності.
- ЗК 7. Знання та розуміння предметної області та розуміння професії.
- ЗК 8. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.
- ЗК 9. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.

- Програмні результати навчання

ПРН 1 . Аналізувати основні етапи та закономірності історичного розвитку для формування громадянської позиції, формування національної гідності та патріотизму.

ПРН 4. Володіти базовими гуманітарними, природничо-науковими та професійними знаннями для вирішення завдань з організації та ведення лісового господарства.

ПРН 7. Застосовувати законодавчі акти, нормативно-довідкові матеріали, організаційно-управлінську документацію з організації та ведення лісового і мисливського господарства, знання з економіки та права для забезпечення ефективної виробничої діяльності.

ПРН 13. Демонструвати повагу до етичних принципів та формувати етичні засади співпраці в колективі.

2. Програма та структура навчальної дисципліни «Безпека праці і життєдіяльності» для
–повного терміну денної (заочної) форми здобуття вищої освіти

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин													
	денна форма							Заочна форма						
	тижн і	усього	у тому числі					усього	у тому числі					
			л	п	лаб	інд	с.р.		л	п	лаб	інд	с.р.	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	
Змістовний модуль 1. <i>Принципи забезпечення безпеки життєдіяльності</i>														
Тема 1. Категорійно-понятійний апарат з БЖД, таксономія небезпек	1	3	1				2	10						10
Тема 2. Кількісна оцінка безпеки		4		2			2	10		2				8
Тема 3. Природні загрози та характер їхніх проявів і дії на людей, тварин, рослин, об'єкти економіки.	2	6	2	2			2	4						4
Тема 4. Людина - відкрита біоенергетична та духовно-інформаційна система.	3	6	2				4	6	2					4
Тема 5. Типові моделі реакцій людей у випадку екстремальних ситуацій		4		2			2	4						4
Тема 6. Техногенні небезпеки та їхні наслідки, що зустрічаються у лісогосподарській галузі	4	8	2	2			4	12		2				10
Разом за змістовим модулем 1		31	7	8			16	46	2	4				40
Змістовий модуль 2. <i>Організаційно-функціональна структура та методологія безпеки</i>														
Тема 7. Соціально-політичні небезпеки, характеристики.	5	5	1	2			2	12	2					10
Тема 8. Соціальні та психологічні фактори ризику.	6	7	1	2			4	5						5
Тема 9. Застосування ризик орієнтованого підходу для побудови моделей виникнення		6	2				4	10						10

НС в лісовому господарстві.													
Тема 10. Менеджмент безпеки, структура захисту у НС.	7	6	2	2			2	5					5
Тема 11. Управління силами та засобами ОГ під час НС.	8	5	2	1			2	10					10
Разом за змістовим модулем 2		29	8	7			14	4	42	2			40
Змістовний модуль 3. Правове і нормативне регулювання охорони праці.													
Тема 1. Законодавство України про охорону праці	1	8	2	2			4	4					4
Тема 2. Організація служби охорони праці в лісовому господарстві.	2	8	2	2			4	8	2	2			4
Тема 3. Організація розслідування нещасних випадків.	3	8	2	2			4	6		2			4
Тема 4. Організація навчання з охорони праці у лісогосподарській галузі.	4	8	2	2			4	4					4
Разом за змістовим модулем 3		32	8	8			16	22	2	4			16
Змістовий модуль 4. Практична організація безпеки праці													
Тема 1. Виробничий травматизм та методи аналізу виробничого травматизму у лісогосподарській галузі.	5	8	2	2			2	8					8
Тема 2. Шкідливі фактори виробничого середовища у лісовому господарстві.	6	6	2	2			2	4					4
Тема 3. Вибір засобів індивідуального захисту	7	6	2	2			4	4					4
Тема 4. Основи електробезпеки та пожежної безпеки	8	6	1	1			4	4					4
Разом за змістовим модулем 4		28	7	7			14	20					20
УСЬОГО ГОДИН		120	30	30			60	120	6	8			106

3 Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Статистична оцінка небезпечних і шкідливих чинників для життя людини	2
2	Визначення рівня метеочутливості людини	2
3	Інфекційні захворювання. Епідемії. Пандемії. Імунітет. Правила поведінки населення при проведенні ізоляційно-обмежувальних заходів.	2
4	Визначення психофізіологічних властивостей людини та вплив їх на безпеку	2
5	Аналіз небезпеки під час роботи зі шкідливими та вибухопожежонебезпечними речовинами	2
6	Шумове забруднення атмосфери в містах та коефіцієнт його соціальної небезпеки	2
7	Екологічна оцінка ризику. Визначити екологічну оцінку ризику застосування пестицидів у різних кліматичних зонах України	2
8	Соціальне середовище. Визначення типів поведінки особистості у конфліктній ситуації	2
9	Організація навчання з питань охорони праці	2
10	Організація розслідування нещасних випадків на виробництві	2
11	Вимірювання параметрів мікроклімату. Визначення концентрації шкідливих парів та газів в повітрі робочої зони	2
12	Вимірювання рівнів освітленості робочих місць	2
13	Вибір засобів індивідуального захисту для працівників АПК	2
14	Первинні засоби пожежогасіння на підприємствах АПК	2
15	Домедична допомога	2
	Всього	30

4. Теми самостійної роботи

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Статистична оцінка небезпечних і шкідливих чинників для життя людини	4
2	Розрахунок біологічного віку та темпу старіння	4
3	Інфекційні захворювання	4
4	Визначення основних психофізіологічних властивостей людини та їх вплив на безпеку	4
5	Аналіз небезпеки хронічного отруєння ртуттю	4
6	Розрахунок мікроклімату закритих приміщень	4
7	Біоритми та їх роль у збереженні здоров'я людини	4

8	Порядок дій при виникненні надзвичайних ситуацій	4
9	Розслідування нещасних випадків не виробничого характеру.	4
10	Розслідування нещасних випадків виробничого характеру.	4
11	Вимоги до якості харчових продуктів. Рациональне та здорове харчування	4
12	Підготовка для виступів на семінарах, круглих столах, наукових конференціях	6
13	Написання рефератів і доповідей	8
14	Підготовка до підсумкової атестації.	2
	ВСЬОГО	60

5. Засоби діагностики результатів навчання:

- екзамен;
- модульні тести;
- реферати;
- розрахункові та розрахунково-графічні роботи;
- захист практичних робіт;
- самостійне опрацювання робіт в ельорні:
<https://elearn.nubip.edu.ua/course/view.php?id=455>

5. Засоби діагностики результатів навчання:

- екзамен;
- модульні тести;
- реферати;
- розрахункові та розрахунково-графічні роботи;
- захист практичних робіт;

самостійне опрацювання робіт в ельорні:

<https://elearn.nubip.edu.ua/course/view.php?id=455>

6 Методи навчання:

- словесний метод (лекція, дискусія, співбесіда тощо);
- практичний метод (практичні заняття);
- наочний метод (метод ілюстрацій, метод демонстрацій);
- робота з навчально-методичною літературою (конспектування, тезування, анотування, рецензування, складання реферату);
- відеометод (дистанційні, мультимедійні, веб-орієнтовані тощо);
- самостійна робота (виконання завдань);
- інші види.

7. Методи оцінювання:

- екзамен;
- усне опитування;
- модульне тестування;
- реферати, есе;

- захист практичних робіт;
- презентації та виступи на наукових заходах

8. Розподіл балів, які отримують здобувачі вищої освіти. Оцінювання знань здобувача вищої освіти відбувається за 100-бальною шкалою і переводиться в національні оцінки згідно з табл. 1 чинного «Положення про екзамени та заліки у НУБіП України»

Рейтинг здобувача вищої освіти, бали	Оцінка національна та результати складання	
	екзаменів	заліків
90-100	Відмінно	зараховано
74-89	Добре	
60-73	задовільно	
0-59	незадовільно	не зараховано

Для визначення рейтингу здобувача вищої освіти із засвоєння дисципліни $R_{\text{дис}}$ (до 100 балів) одержаний рейтинг з атестації (до 30 балів) додається до рейтингу здобувача вищої освіти з навчальної роботи $R_{\text{НР}}$ (до 70 балів): $R_{\text{дис}} = R_{\text{НР}} + R_{\text{ат}}$.

9. Навчально-методичне забезпечення

- електронний навчальний курс навчальної дисципліни (на навчальному порталі НУБіП України eLearn –

<https://elearn.nubip.edu.ua/course/view.php?id=455>

- конспекти лекцій та їх презентації (в електронному вигляді);
- підручники, навчальні посібники, практикуми;
- методичні матеріали щодо вивчення навчальної дисципліни «Безпека праці і життєдіяльності» для здобувачів вищої освіти денної та заочної форм здобуття вищої освіти;

10. Рекомендовані джерела інформації

1. Білько Т.О. Домедична допомога на підприємстві: Методичні вказівки щодо проведення ділової гри. Київ, 2020. 18 с.

2. Войналович О.В. Методи планування витрат на охорону праці: Методичні вказівки щодо виконання практичної роботи. Київ, 2019. 18 с.

3. Войналович О.В. Визначення параметрів виробничого шуму: Методичні вказівки щодо виконання лабораторної роботи. Київ, 2019. 16 с.

4. Запорожець О.І, Халмурадов Б.Д. та ін. Безпека життєдіяльності: Підручник. К. : «Центр учбової літератури», 2013. 448 с.

5. Коритко З. І. Фізіологічна характеристика станів організму : Посібник. Львів, 2019. 119 с.

6. Мазепа М. А. Огляд окремих частин тіла: метод. вказівка. Львів, 2018. 12 с.

7. Піскунова Л.Е. Бондарь В.І., Зубок Т.О. Безпека праці та життєдіяльності: Підручник. Київ, 2022. 396с.

8. Піскунова Л.Е. Робочий зошит для практичного вивчення дисципліни Безпека праці та життєдіяльності студентами денної та заочної форми навчання. Київ, 2022. 110 с.

9. Піскунова Л.Е. Методичні рекомендації для вивчення та проведення практичних робіт з дисципліни Безпека праці та життєдіяльності студентами денної та заочної форми навчання. Київ, 2024. 101 с.

10. Перша допомога при гострих патологічних та екстремальних станах. Реаніматологія : лекція. Львів, 2019. 13 с.

11. L. Piskunova, T. Zubok, I. Pryimachenko Training manual for the discipline "Safety of work and Life" for students majoring in 291 "International Relations, Public Communications and Regional Studies". «КОМПРИНТ», 2023. 237 p